ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
លេខ.០០១.....សហវ....

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥

សារាចរណែនាំ
ស្តីពី
ការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៥

I. សេចក្តីផ្តើម

ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៥ ត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រម លេខនស/រកម/១២១៤/០២៦ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤។ ដើម្បីអនុវត្តច្បាប់នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានចេញអនុក្រឹត្យលេខ៣៣៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ ស្តីពីការបែងចែកឥណទានចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិតាមជំពូកនៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៥ និងអនុក្រឹត្យលេខ៣៣៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ ស្តីពីការបែងចែកឥណទានចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិតាមជំពូកនៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៥។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃច្បាប់ និងអនុក្រឹត្យនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានចេញប្រកាសលេខ១៩០១ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ ស្តីពីការប្រគល់ភារកិច្ចប្រមូលចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៥, ប្រកាសលេខ១៩០២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ ស្តីពីការបែងចែកឥណទានចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិផ្ទៃក្នុងជំពូកតាមគណនី និងអនុគណនី សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៥, និង ប្រកាសលេខ១៩០៤ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ ស្តីពីការបែងចែកឥណទានចំណាយថវិកាកម្មវិធីថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៥។

ថវិកាឆ្នាំ២០១៥ ត្រូវបានគិតគូរ និងរៀបចំនៅក្នុងទិសដៅកែទម្រង់ជាក់លាក់មួយ ដើម្បីជានាចលនការនៃការកែទម្រង់ ព្រមទាំងតម្រង់ និងតម្រឹមគោលដៅនៃការកែទម្រង់ទៅតាមបំណងប្រាថ្នារបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ក៏ដូចជាសម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅក្នុងវិស័យអាទិភាពសំខាន់ៗ ដែលបានដាក់ចេញនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី៣ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៤-២០១៨ គឺៈ

1- ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សនិងការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសវិជ្ជាជីវៈ ដោយផ្តោតជាពិសេសលើយុវជន ,
2- ការបន្តវិនិយោគលើវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត និងការកែលម្អថែមទៀតនូវកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីបង្កើនភាពទាក់ទាញនិងភាពប្រកួតប្រជែងរបស់សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា,
3- ការបន្តអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម ក្នុងគោលដៅជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន ព្រមទាំងជំរុញការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជនបទ តាមរយៈការបង្កើនផលិត-

ផ្លូវលេខ ៩២ សង្កាត់វត្តភ្នំ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ កម្ពុជា
St. 92, Sangkat Wat Phnom, Khan Daun Penh, Phnom Penh, CABOMDIA.
ទូរស័ព្ទ : ៨៥៥-២៣-៧២៤ ៦៦៤ ទូរសារ : ៨៥៥-២៣-៤២៧ ៧៩៨
Phone: 855-23-724 664 Fax : 855-23-427 798

ភាព, ទំនើបកម្មកសិកម្ម, ឧស្សាហូបនីយកម្ម និងការលើកកម្ពស់ពាណិជ្ជូបនីយកម្ម,

4- ការពង្រឹងអភិបាលកិច្ចនិងសមត្ថភាពនៃស្ថាប័នរដ្ឋ សំដៅបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងគុណភាពសេវាសាធារណៈ និងបង្កើនភាពប្រកួតប្រជែងរបស់កម្ពុជាក្នុងការវិនិយោគ និងធុរកិច្ចពិសេសការកែលម្អបរិស្ថានវិនិយោគ តាមរយៈការកាត់បន្ថយថ្លៃដើម និងរបាំងធុរកិច្ច។

ក្នុងគោលដៅខាងលើ ក្របខណ្ឌថវិកាឆ្នាំ២០១៥ បានរៀបចំឡើងដោយផ្អែកលើ**ទស្សនវិជ្ជា** និង**គោលការណ៍** ដូចខាងក្រោម ៖

1- គោរពឱ្យបាននូវក្របខណ្ឌម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានកំណត់,

2- បង្កើនការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ ជាពិសេសតាមរយៈការចាប់ផ្តើមដាក់ឱ្យអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីពេញលេញនៅក្រសួងចំនួន១០,

3- ប្រឹងប្រែងប្រមូលចំណូលឱ្យអស់លទ្ធភាព និងអស់សក្តានុពល តាមរយៈការអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវ**យុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលរយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨,**

4- រៀបចំក្របខណ្ឌចំណាយដោយផ្អែកលើលទ្ធភាពថវិកា តាមរយៈការធ្វើអាទិភាវូបនីយកម្មចំណាយ ឱ្យស្របទៅតាមសកម្មភាព និងវិស័យអាទិភាពគន្លឹះៗ ទន្ទឹមនឹងការធានាបានប្រសិទ្ធភាព, ទាំងក្នុងកម្រិតវិភាជន៍ និងទាំងក្នុងកម្រិតប្រតិបត្តិការ និងបច្ចេកទេស, ដែលធានាបានជាសារវន្តនូវហិរញ្ញប្បទាន, ទាំងចំណាយលើបន្ទុកបុគ្គលិក, ចំណាយមិនមែនបន្ទុកបុគ្គលិក និងចំណាយវិនិយោគចាំបាច់ជាអាទិភាពនានា,

5- ផ្សារភ្ជាប់ការដំឡើងប្រាក់បៀវត្ស និងការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធបៀវត្ស ទៅនឹងការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលសាធារណៈ, ការកែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, និងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើ ពុករលួយ, និង

6- បន្តពង្រឹងភាពប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ ក្នុងការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ដើម្បីធានាចីរភាពថវិកា តាមរយៈការអនុវត្តដោយម៉ឺងម៉ាត់នូវ **យុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈឆ្នាំ ២០១១-២០១៨។**

ដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅនៃអាទិភាពគោលនយោបាយ និងគោលដៅខាងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ដូចបានគូសបញ្ជាក់ខាងលើ ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៥ បានកំណត់ក្របខណ្ឌថវិកាឆ្នាំ២០១៥ ដូចតទៅ៖

-ចំណាយសរុបនៃថវិការដ្ឋស្មើនឹង ២១,០៩% នៃផ.ស.ស.

-ចំណូលក្នុងប្រទេសសរុបនៃថវិការដ្ឋត្រូវសម្រេចឱ្យបានស្មើនឹង ១៥,៨៧% នៃផ.ស.ស.

-អតិរេកចរន្តត្រូវរក្សាឱ្យបានក្នុងកម្រិតប្រមាណ ២,៥២% នៃផ.ស.ស.

-ឱនភាពថវិកាសរុបត្រូវបានកាត់បន្ថយឱ្យនៅត្រឹមកម្រិតប្រមាណ -៥,២២% នៃផ.ស.ស.

ដូច្នេះ ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៥ សម្រេចបានតាមគោលដៅប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសូមធ្វើការណែនាំលើការអនុវត្តថវិកាថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៥ ដូចខាងក្រោម៖

II. លក្ខខណ្ឌ និងវិធានការក្នុងការអនុវត្តចំណូល-ចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០១៥

ក- ការអនុវត្តការប្រមូលចំណូលថវិកា

ក្នុងក្របខណ្ឌនៃគោលដៅខាងលើ និងក្នុងគោលបំណងធានាឱ្យមានលំហថវិកាឆ្នាំ២០១៥ ជាពិសេសដើម្បីបង្កើនសាច់ប្រាក់ត្រៀមបម្រុង រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបង្កើនចំណូលក្នុងប្រទេសថ្នាក់ជាតិឱ្យស្មើនឹង ១៤,៩៨% នៃផ.ស.ស. គឺស្មើនឹង ១១ ១៤៨ ២៣០ លានរៀល ដែលមានកំណើន ១១,១% ធៀបនឹងច្បាប់ស្ដីពីហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០១៤ ។ តាមគោលដៅនេះ៖

<u>ចំណូលចរន្ត</u> ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ១១ ០១៤ ៦៤៤ លានរៀល គឺមានកំណើន ១៣,៤% ធៀបនឹងច្បាប់ស្ដីពីហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវជា ១៤,៨០% នៃ ផ.ស.ស. ដែលក្នុងនោះ៖

- **ចំណូលសារពើពន្ធ** ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ៩ ៥៤៨ ៣៩១ លានរៀល គឺមានកំណើន ១៤,៩% ធៀបនឹងច្បាប់ស្ដីពីហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវជា១២,៨៣% នៃផ.ស.ស. ដែលក្នុងនោះ៖
  - ចំណូលគយ និងរដ្ឋាករ ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ៥ ២៧១ ១០០ លានរៀល គឺមានកំណើន ១៣,៨% ធៀបនឹងច្បាប់ស្ដីពីហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវជា ៧,០៨% នៃផ.ស.ស.។
  - ចំណូលពន្ធដារ ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ៤ ០២៥ ៦០០ លានរៀល គឺមានកំណើន ១៧,៤% ធៀបនឹងច្បាប់ស្ដីពីហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវជា ៥,៤១% នៃ ផ.ស.ស.។
  - ចំណូលសារពើពន្ធផ្សេងៗ ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ២៥១ ៦៩១ លានរៀល គឺមានកំណើន ២,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ស្ដីពីហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវជា ០,៣៤% នៃ ផ.ស.ស.។
- **ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ** ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ១ ៤៦៦ ២៥៣ លានរៀល គឺមានកំណើន ៤,៤% ធៀបនឹងច្បាប់ស្ដីពីហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវជា ១,៩៧% នៃផ.ស.ស.។

<u>ចំណូលមូលធន</u> ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ៤ ១២០ ៥៨៦លានរៀល គឺមានកំណើន ៤,២% ធៀបនឹងច្បាប់ស្ដីពីហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវជា ៥,៥៤% នៃ ផ.ស.ស. ដែលក្នុងនោះ ៖

- **ចំណូលមូលធនក្នុងប្រទេស** ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ១៣៣ ៥៨៦លានរៀល គឺមានការថយចុះ ៤២,៧% ធៀបនឹងច្បាប់ស្ដីពីហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវជា ០,១៨% នៃផ.ស.ស.។
- **ចំណូលមូលធនក្រៅប្រទេស** ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ៣ ៩៨៧ ០០០លានរៀល គឺមានកំណើន៧,២% ធៀបនឹងច្បាប់ស្ដីពីហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវជា ៥,៣៦% នៃ ផសស ដែលក្នុងនោះ៖
  - ចំណូលពីហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសសម្រាប់ទ្រទ្រង់ថវិកាត្រូវបានគ្រោងចំនួន៣០០ ០០០ លានរៀល គឺមានកំណើន ១៥,៤% ធៀបនឹងច្បាប់ស្ដីពីហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវជា ០,៤០% នៃ ផ.ស.ស.។
  - ចំណូលពីហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសសម្រាប់គម្រោងវិនិយោគ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ៣ ៦៨៧ ០០០ លានរៀល គឺមានកំណើន ៦,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ស្ដីពីហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវជា ៤,៩៥% នៃផ.ស.ស.។

ដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅខាងលើ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា ត្រូវរៀបចំអនុវត្តនិងតាមដានជាប្រចាំនូវកម្មវិធីប្រមូលចំណូលសារពើពន្ធប្រចាំត្រីមាសដែលមានការបែងចែកលម្អិតទៅតាមខែ។ បើគិតជាមធ្យមភាគប្រចាំខែ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារមានកាតព្វកិច្ច

ប្រមូលចំណូលពន្ធ ដែលជាចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិឱ្យបានជាមធ្យមចំនួនប្រមាណ **៣៣៥ ៤៦៧លានរៀល**ក្នុងមួយខែ។ អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជាមានកាតព្វកិច្ចប្រមូលចំណូលពន្ធនិងអាករដែលជាចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិឱ្យបានជាមធ្យមចំនួនប្រមាណ **៤៣៩ ២៥៨លានរៀល**ក្នុងមួយខែ។ ដោយឡែកចំពោះចំណូលសារពើពន្ធផ្សេងៗទៀតទាំងថ្នាក់ជាតិនិងរាជធានី ខេត្ត ត្រូវប្រមូលឱ្យបានជាមធ្យមចំនួនប្រមាណ **៧៣ ៦៦៦លានរៀល**ក្នុងមួយខែ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កម្មវិធីប្រមូលចំណូលនេះ ត្រូវមានផែនការសកម្មភាពអនុវត្តលម្អិត និងទៅតាមប្រភេទនិងមាតិកាចំណូលនីមួយៗ ហើយប្រគល់ឱ្យតាមសាខាទីស្នាក់ការ ឬ/និងមន្ត្រីដែលមានកាតព្វកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ក្នុងការអនុវត្ត។

ជាមួយគ្នានេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរបស់ខ្លួននៅតាមរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវរៀបចំកម្មវិធីប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធប្រចាំត្រីមាស ដែលមានការបែងចែកលម្អិតតាមខែ ដោយផ្អែកលើកិច្ចសន្យានៃការជួលទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ កិច្ចសន្យាសម្បទាននានា ចំណូលពីសេវាបង់ថ្លៃ សកម្មភាពអាជីវកម្ម និងសង្វាក់នៃការប្រមូលចំណូលកន្លងមក ព្រមទាំងដាក់ចេញនូវផែនការសកម្មភាព និង វិធានការអនុវត្តលម្អិត និងទៅតាមប្រភេទ និងមាតិកាចំណូលនីមួយៗ។ អង្គភាពប្រមូលចំណូលត្រូវធ្វើការតាមដាន និងជំរុញជាប្រចាំនូវការអនុវត្តកម្មវិធីប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធប្រចាំត្រីមាស និងរិះរកវិធានការទាន់ពេលវេលាក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថាការប្រមូលចំណូលសម្រេចបានលទ្ធផលទាបជាងកម្មវិធីកំណត់។

ដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅនៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៥ ដូចបានគូសបញ្ជាក់ខាងលើ រាជរដ្ឋាភិបាលពុំមានគោលការណ៍បង្កើតបន្ទុកពន្ធថ្មី ឬតម្លើងពន្ធបន្ថែមដល់ប្រជាជននិងធុរជននោះទេ លើកលែងតែអាករពិសេសលើទំនិញប៉ះពាល់សុខភាព និងបរិស្ថាន។ ដើម្បីជានាឱ្យគោលដៅចំណូលសរុបខាងលើអាចសម្រេចបានជោគជ័យ គឺរាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តោតលើការពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយនិងច្បាប់ដែលមានស្រាប់ តាមរយៈការអនុវត្តវិធានការយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និងមុតស្រួចទាំងតាមវិធានការរដ្ឋបាល និងវិធានការគោលនយោបាយ ទាំងសម្រាប់រយៈពេលខ្លី មធ្យម និងវែង ជាពិសេសការលើកកម្ពស់វប្បធម៌បង់ពន្ធ ការបង្ក្រាបអំពើគេចពន្ធនិងការគេចវេះពន្ធគ្រប់រូបភាពឱ្យដល់ឫសគល់ ព្រមទាំងការកែលម្អអភិបាលកិច្ចក្នុងការប្រមូលចំណូល ទាំងក្នុងផ្នែកគយ និង ផ្នែកពន្ធដារ ព្រមទាំងផ្នែកមិនមែនសារពើពន្ធ ជាពិសេសតាមរយៈការដាក់ឱ្យអនុវត្ត **យុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៨**។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងជំរុញអនុវត្តយ៉ាងម៉ត់ចត់នូវវិធានការដាក់ស្តែងជាយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយដូចខាងក្រោម ៖

ក.១-វិធានការពាក់ព័ន្ធនឹងចំណូលពន្ធដារ

១- បន្តកែលម្អគោលនយោបាយសារពើពន្ធ តាមរយៈ៖

- វិសោធនកម្មមាត្រា៤៧ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ដើម្បីតម្លើងកម្រិតបៀវត្សលើកលែងពន្ធ (ពន្ធអត្រា 0%) ពី ៥០០ ០០០ រៀល ទៅ ៨០០ ០០០ រៀល ដើម្បីគិតគូរលើកកំពស់ជីវភាពមន្ត្រីរាជការ និងកម្មករនិយោជិតដែលទទួលបានប្រាក់បៀវត្សចាប់ពី ៨០០ ០០០ រៀលចុះ,

- វិសោធនកម្មមាត្រា ២៩ នៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ ដើម្បីជានាសង្គតិភាពរវាងពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ និងពន្ធលើអចលនទ្រព្យ។ ការធ្វើបែបនេះគឺបើកផ្លូវអោយដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ដែលបានបង់ពន្ធលើអចលនទ្រព្យរួចហើយនោះ មិនត្រូវជាប់ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ទៀតទេ
- រៀបចំកែប្រែអនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ដោយបន្ថយកម្រិតផលរបរប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់សហគ្រាសជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស ដើម្បីពង្រីកមូលដ្ឋានយកពន្ធ
- រៀបចំធ្វើការចរចា និងចុះសន្ធិសញ្ញាកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការចៀសវាងការយកពន្ធត្រួតគ្នា និងបង្កើនចំនួនមន្ត្រី និងបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស
- រៀបចំសេចក្តីព្រាង និងជំរុញការអនុម័តសេចក្តីព្រាងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រតិបត្តិការប្រេងកាត និងរ៉ែ
- រៀបចំសេចក្តីព្រាងវិសោធនកម្មច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារដទៃទៀត។

២. បន្តកែលម្អរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ តាមរយៈ

២.១ វិធានការលើការចុះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ ៖

- បង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការចុះបញ្ជីក្រុមហ៊ុន តាមរយៈប្រព័ន្ធប្រមូលផ្តុំទិន្នន័យថ្នាក់កណ្តាលដោយស្វ័យប្រវត្តិ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធជាប្រចាំ ដោយបន្តការងារលុបចេញពីបញ្ជីចំពោះសហគ្រាសដែលបានឈប់បាត់ខ្លួន
- បង្កើតការចុះបញ្ជីតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច និងតម្រូវឱ្យម្ចាស់សហគ្រាសថតរូបនិងផ្តិតក្រយៅដៃ និងចុះត្រួតពិនិត្យដល់ទីតាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន
- ចុះត្រួតពិនិត្យដល់ទីតាំងរបស់ក្រុមហ៊ុនដែលស្នើសុំចុះបញ្ជីពន្ធដារ និងធ្វើយុទ្ធនាការទូទាំងប្រទេសដើម្បីប្រមូលព័ត៌មានចុះបញ្ជីដោយចុះអង្កេតស្រាវជ្រាវតាមដងផ្លូវ, ទិន្នន័យពីតតិយជន និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន ដើម្បីបញ្ចូលអ្នកជាប់ពន្ធទៅក្នុងបញ្ជី ឬដើម្បីពិនិត្យផលរបរដែលត្រូវផ្ទេរពីរបបម៉ៅការ ទៅរបបស្វ័យប្រកាស នៅពេលមានផលរបរប្រចាំឆ្នាំដល់កម្រិត។

២.២.វិធានការលើការផ្តល់សេវាអ្នកជាប់ពន្ធ ៖

- រៀបចំនិងដាក់ឱ្យអនុវត្តផែនការផ្តល់សេវាអ្នកជាប់ពន្ធធំបំផុតចំនួន១៥០សហគ្រាស
- រៀបចំបង្កើតការិយាល័យផ្តល់ព័ត៌មានតាមទូរសព្ទ និងការិយាល័យទំនាក់ទំនងសាធារណៈ និងបង្កើតបញ្ជរពិគ្រោះយោបល់ពន្ធនៅតាមនាយកដ្ឋាននិងសាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ
- បង្កើនការធ្វើសិក្ខាសាលា ផ្សព្វផ្សាយតាមសារព័ត៌មាន វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ គេហទំព័រ ផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ ខិត្តប័ណ្ណផ្សព្វផ្សាយ និងសៀវភៅណែនាំ ដើម្បីបញ្ជ្រាបវប្បធម៌បង់ពន្ធ
- ពង្រឹងសមត្ថភាពនិងកិច្ចសហការជាមួយផ្នែកឯកជន ដូចជាគណនេយ្យករ សវនករជំនាញ អ្នកច្បាប់ និងភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារ
- បន្តអនុវត្ត និងពង្រឹងការបិទផ្សាយជាសាធារណៈ ជាពិសេសនៅកន្លែងផ្តល់សេវានូវតារាងតម្លៃ និងពេលវេលាផ្តល់សេវាសាធារណៈ
- បន្តរៀបចំឱ្យមានកន្លែង ឬប្រអប់សំបុត្រទទួលពាក្យបណ្តឹងតាមរយៈប្រអប់សំបុត្រ ទូរសព្ទ ឬអ៊ីម៉ែល។

២.៣.វិធានការលើការធ្វើសវនកម្ម និងបំណុលពន្ធ៖

- ផ្តល់នីតិសម្បទាជូនមន្ត្រីពន្ធដារជាមន្ត្រីនគបាលយុត្តិធម៌ ដើម្បីទទួលបានសិទ្ធអំណាចពេញលេញក្នុងការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសស្តីពីពន្ធដារ និងកិច្ចសហការពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចក្នុងពេលបំពេញបេសកកម្មបង្ក្រាបបទល្មើសស្តីពីពន្ធដារ ក្នុងគោលបំណងធានាប្រសិទ្ធភាពក្នុងការជំរុញការកៀរគរចំណូល និងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីពន្ធដារ
- កែលម្អវិធីសាស្ត្រកំណត់ហានិភ័យ ដោយស្វ័យប្រវត្តិ និងរៀបចំសារាចរណែនាំស្តីពីសវនកម្ម រួមទាំងជ្រើសរើសក្រុមហ៊ុនធំៗជាអាទិភាពក្នុងការធ្វើសវនកម្ម
- ជំរុញការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចផ្តល់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលធ្វើសវនកម្មដោយស្នងការគណនេយ្យឯករាជ្យ
- ពង្រឹងការទទួលព័ត៌មានអ្នកជាប់ពន្ធជាស្វ័យប្រវត្តិពីអង្គភាពផ្ទៃក្នុង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- រៀបចំសារាចរណែនាំស្តីពីការផ្ទេរថ្លៃ (Transfer Pricing)
- កំណត់គោលដៅប្រមូលបំណុលពន្ធ និងអនុវត្តវិធានការតឹងទារបំណុលពន្ធចំពោះអ្នកជំពាក់បំណុលពន្ធធំៗ នៅតាមនាយកដ្ឋាននិងសាខាពន្ធដារខេត្ត ខណ្ឌ
- រៀបចំអនុក្រឹត្យស្តីពីគណៈកម្មាធិការសម្រុះសម្រួលសារពើពន្ធ និងកែប្រែប្រកាសស្តីពីវិធានដោះស្រាយបណ្តឹងតវ៉ារបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។

៣. វិធានការធនធានមនុស្ស អភិបាលកិច្ច និងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន៖

- រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្សនិងវាយតម្លៃលទ្ធផលការងាររបស់មន្ត្រីពន្ធដារ។
- ពង្រឹងសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងរៀបចំក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈមន្ត្រីពន្ធដារ សេចក្តីណែនាំស្តីពីវិន័យ និងការដាក់ទណ្ឌកម្ម។
- រៀបចំប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន(E-Filing)និងប្រមូលផ្តុំទិន្នន័យមកថ្នាក់កណ្តាល សម្រាប់បម្រើការងារគ្រប់គ្រង ការចុះបញ្ជី ការដាក់លិខិតប្រកាស ការផ្តល់សេវា ការធ្វើសវនកម្ម និងការទារបំណុលពន្ធ។

ក.២-វិធានការពាក់ព័ន្ធនឹងចំណូលគយនិងរដ្ឋាករ

១- ការបន្តពង្រឹងរដ្ឋបាលគយ (Customs Administration) តាមរយៈ៖

- ការបន្តចុះឃ្លាំមើលអនុលោមភាពនៃការអនុវត្តនីតិវិធីគយតាមកម្មវិធីកំណត់
- ការបន្តពង្រឹងគុណភាពប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហានិភ័យគយ
- ការបន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការត្រួតពិនិត្យរូបវន្តលើទំនិញជាប្រចាំតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន
- ការពង្រីកអង្គភាពសវនកម្មគយតាមអាជីវកម្មដ្ឋានបន្ថែមទៀត
- ការបន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពការងារបង្ការ និងបង្ក្រាបអំពើរត់គេចពន្ធតាមផែនការប្រតិបត្តិច្បាស់លាស់ជាពិសេសការិយាល័យនាវាចរគយ
- ការបន្តស្រាវជ្រាវទិន្នន័យតម្លៃចម្លងការនិងពង្រឹងសមត្ថភាពអង្គភាពគ្រប់គ្រងតម្លៃចម្លងការ
- ការពង្រីកភាពគ្របដណ្តប់និងមុខងារប្រព័ន្ធអាស៊ីគូដា
- ការពង្រឹងយន្តការឃ្លាំមើលអនុលោមភាពដើងសាគយនិងសមាជិកក្រុមធុរជនល្អបំផុត និង

- ការបន្តភាពទន់ភ្លន់លើទំនិញវេទយិតមួយចំនួនដើម្បីរក្សាប្រភពចំណូល។

២- **ការគ្រប់គ្រងនិងកែសម្រួលគោលនយោបាយគយ** តាមរយៈ៖

- ការកែសម្រួលអត្រាពន្ធឬអាករលើទំនិញមួយចំនួន ដើម្បីកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ពីការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីនានា
- ការធ្វើវិចារណកម្មស៊ីជម្រៅលើរាល់សំណើដាក់ពន្ធឬអាករជាបន្ទុករដ្ឋ
- ការបន្តពិភាក្សាពីលទ្ធភាពនៃការកសាងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យរដ្ឋាករ និង
- ការវាយតម្លៃជាប្រចាំពីផលប៉ះពាល់ចំណូលគយពីកំណើនផលិតកម្មក្នុងស្រុកជំនួសការនាំចូលនិងវិធានការប៉ះប៉ូវ។

៣-**ការបន្តពង្រឹងអភិបាលកិច្ចអង្គភាពគយ** តាមរយៈ៖

- ការបង្កើតនិងដាក់ឲ្យដំណើរការក្រុមការងារគ្រប់គ្រងការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពឆ្នាំ ២០១៥របស់អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា
- ការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងប្រអប់តវ៉ាគយ
- ការជំរុញប្រសិទ្ធភាពកិច្ចដំណើរការការិយាល័យសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងអង្គភាពទំនាក់ទំនងសាធារណៈ
- ការអនុវត្តជាប្រចាំយន្តការលើកទឹកចិត្តដល់មន្ត្រីគយមានស្នាដៃ និងដាក់ទណ្ឌកម្មដល់មន្ត្រីគយមានកំហុសវិជ្ជាជីវៈ និង
- ការបន្តជំរុញអនុវត្តឲ្យបានពេញលេញនូវក្រមសីលធម៌និងកិរិយាមារយាទមន្ត្រីរាជការគយ និង រដ្ឋាករ។

ក.៣. វិធានការពាក់ព័ន្ធនឹងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ

- ក្រសួង-ស្ថាប័នដែលប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធទាំងអស់ ត្រូវចាត់តាំងថ្នាក់ដឹកនាំដែលជាសមាជិករាជរដ្ឋាភិបាលមួយរូប ដើម្បីទទួលខុសត្រូវក្នុងការតាមដាន ការកត់ត្រា ការ-កៀរគរចំណូល និងការចាត់វិធានការតឹងទារបំណុល នៅក្រោមសមត្ថកិច្ចក្រសួង ស្ថាប័នរបស់ខ្លួន
- ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងអង្គភាពនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ត្រូវប្រគល់កិច្ចសន្យា កិច្ចព្រមព្រៀង អាជ្ញាប័ណ្ណ សៀវភៅបន្ទុក និងឯកសារពាក់ព័ន្ធគ្រប់ប្រភេទមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីរៀបចំទិន្នន័យសម្រាប់តាមដានការបង់ចំណូល ការអនុវត្តកិច្ចសន្យា កិច្ចព្រមព្រៀង អាជ្ញាប័ណ្ណ និងសៀវភៅបន្ទុក និងការជំរុញការបង់ចំណូល និងការប្រើប្រាស់បង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់ រួមទាំងការដាក់ចេញនូវវិធានការចាំបាច់នានា
- ពិនិត្យឡើងវិញ និងចាត់វិធានការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពប្រមូលចំណូលនិងពង្រឹងយន្តការគ្រប់គ្រងអនុលោមភាពកិច្ចសន្យានានាជាមួយក្រុមហ៊ុនឯកជន ដូចជាពង្រឹងការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មថ្លៃជួលទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ, ថ្លៃកំរៃដែលត្រូវបង់ជូនរដ្ឋ, ការបង់ថ្លៃសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច, ការ

បង់ថ្លៃជួលកោះ, ការកំណត់ថ្លៃនិងតម្រូវឱ្យបង់ចំណូលពីអនុផលព្រៃឈើលើដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងកិច្ចសន្យាផ្សេងទៀត

- ពង្រឹងយន្តការគ្រប់គ្រងចំណូលពីប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ អាកាសចរស៊ីវិល ចំណូលពីវិស័យទេសចរណ៍ ចំណូលពីទិដ្ឋាការ ចំណូលពីការជួលសហគ្រាស និងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋផ្សេងៗទៀត
- ពិនិត្យនិងស្រាវជ្រាវឡើងវិញពីការយកកំរៃ និងសួយសារក្នុងវិស័យរ៉ែ, ប្រេងកាតនិងឧស្ម័ន។
- បង្កើតយន្តការតាមដានការអនុវត្តកិច្ចសន្យារុករក ឬការធ្វើអាជីវកម្មរ៉ែ រួមបញ្ចូលទាំងការបូមខ្សាច់ ការកាយយកថ្ម និងការកកាយអាចម៍ដីជាដើម ដើម្បីជាមូលដ្ឋានច្បាស់លាស់ក្នុងការប្រមូលចំណូល
- ជំរុញការរៀបចំ និងដាក់ឱ្យដំណើរការមជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានទូរគមនាគមន៍ (DMC)ឱ្យបានឆាប់ ដើម្បីកៀរគរចំណូលពីវិស័យទូរគមនាគមន៍
- ពិនិត្យទៅលើសមត្ថភាព, ក្របខណ្ឌគុណវឌ្ឍន៍ និងគតិយុត្តិរបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដើម្បីបញ្ចូលគ្រឹះស្ថានមួយចំនួនទៅជាសហគ្រាសសាធារណៈ
- ជំរុញការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងកាស៊ីណូ និងការអនុម័តច្បាប់នេះ
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុនឹងធ្វើរបាយការណ៍ជូននាយករដ្ឋមន្ត្រី ស្តីពីស្ថានភាពនៃការតាមដាន កត់ត្រា និងប្រមូលចំណូល ឬការលាក់ទុកចំណូលរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គភាពនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិហើយស្នើសុំមានវិធានការលើកទឹកចិត្តសម្រាប់ស្ថាប័នទាំងឡាយណាដែលប្រមូលចំណូលបានល្អនិងមានវិធានការតឹងរ៉ឹង និងលើកសំណើដាក់ទោសទណ្ឌចំពោះស្ថាប័នទាំងឡាយណាដែលប្រមូលចំណូលមិនបានល្អ ឬលាក់ចំណូល។

ខ- ការអនុវត្តចំណាយថវិកា

រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងត្រូវការចំណាយថវិកាសរុបចំនួន ១៥ ៦៩៩ ៥២៩ លានរៀល កើនឡើងប្រមាណ ១០,៨% ស្មើនឹង ២១,០៩ % នៃផ.ស.ស. គឺកើនឡើង ០,១៨% ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤។ **ចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិ** មានចំនួន ៩ ២៧៥ ១៦១ លានរៀល គឺមានកំណើនប្រមាណ ១២,២% ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវជា ១២,៤៦% នៃ ផ.ស.ស.។ **ចំណាយមូលធនថ្នាក់ជាតិ** ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ៥ ៧៦០ ០៦៨ លានរៀល មានសមាមាត្រប្រមាណ ៣៨,៣១% នៃចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិសរុប និងមានកំណើនប្រមាណ ៨,១៣% ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវជា ៧,៧៤% នៃ ផ.ស.ស.។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ដើម្បីធានាឱ្យថវិកាឆ្នាំ២០១៥ ក្លាយជាឧបករណ៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពពិតប្រាកដសម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីនយោបាយនិងយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ការគ្រប់គ្រងការអនុវត្តថវិកា ក្នុងនោះការគ្រប់គ្រងការអនុវត្តចំណាយត្រូវតែហ្មត់ចត់ និងម៉ឺងម៉ាត់ ដោយត្រូវពង្រឹងការគោរពច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុនិងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិថ្នាក់ក្រោមជាតិ ច្បាប់ស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈ និងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុដទៃទៀត ជាពិសេស ការអនុវត្តចំណាយត្រូវមានប្រសិទ្ធភាព

ចំទិសដៅអាទិភាពពិតប្រាកដ មានភាពសន្សំសំចៃខ្ពស់ និងស្ថិតក្នុងរង្វង់នៃលទ្ធភាពដែលមាន។ ទន្ទឹម-នឹងនេះ ត្រូវជំរុញអនុវត្តឱ្យបានជោគជ័យឆាប់រហ័ស នូវបណ្តាផែនការសកម្មភាពនិងវិធានការកែលម្អការគ្រប់គ្រងថវិកា និងបន្តដាក់ចេញនូវផែនការសកម្មភាពនិងវិធានការថ្មីៗទៀត ក្នុងក្របខណ្ឌនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ។

ក្នុងការអនុវត្តតាមទិសដៅដូចបានលើកឡើងខាងលើនេះ **ក្រសួងថវិកាកម្មវិធីនឹងត្រូវអនុវត្តចំណាយ**ស្របតាម**គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីនីតិវិធីអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី** ដែលនឹងត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។ ទន្ទឹមនេះសម្រាប់ក្រសួង **ស្ថាប័នថវិកាមិនមែនកម្មវិធី** ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សូមគូសរំលេចនូវបណ្តានីតិវិធី និងវិធានការអនុវត្តដូចតទៅ :

២.១-ការរៀបចំ និងការអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយ

ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តថវិកាប្រកបដោយភាពជឿទុកចិត្តបាន និងប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូន ជាពិសេសដើម្បីជានាការឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការសាច់ប្រាក់បានទាន់ពេលវេលា គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវពង្រឹងភាពជាម្ចាស់ក្នុងការរៀបចំគម្រោងកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាសសម្រាប់រយៈពេលពេញ១ឆ្នាំ ដែលមានបែងចែកលម្អិតទៅតាមខែ និងទៅតាមគំរូដែលរៀបចំឡើងដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃតម្រូវការចំណាយជាក់ស្តែង (តាមប្រតិទិននៃផែនការសកម្មភាពការងារនិងផែនការលទ្ធកម្ម) និងក្នុងក្របខណ្ឌនៃឥណទានដែលត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៥។ ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវផ្ញើកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយដែលបានរៀបចំមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ(អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) ដោយឡែក មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវផ្ញើកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយដែលបានរៀបចំទៅមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុមួយច្បាប់ ដើម្បីមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបូកសរុបរួចផ្ញើមកអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និងទៅក្រសួង-ស្ថាប័ន ដែលជាខ្សែបណ្តោយរបស់ខ្លួនមួយច្បាប់សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងតាមដានការអនុវត្ត។ ក្រោយពីទទួលបានកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយដែលស្នើឡើងដោយក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវពិនិត្យ និង វាយតម្លៃលើអាទិភាពនៃតម្រូវការនិងលទ្ធភាពចំណូលដែលអាចប្រមូលបានដើម្បីដាក់ចេញជាកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាស ទៅតាមមាតិកាថវិកាសម្រាប់ការ-អនុវត្ត។

ការរៀបចំកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាសឱ្យកាន់តែបានត្រឹមត្រូវនិងសុក្រឹត ព្រមទាំងការអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់តាមកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយនេះគឺជាប្រការចាំបាច់បំផុត។ ដូច្នេះគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ និងអគ្គនាយកដ្ឋាននិងនាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់នូវអភិក្រមការងារដូចខាងក្រោម៖

ការរៀបចំកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាស

- នៅរៀងរាល់ថ្ងៃទី២០នៃខែនាចុងត្រីមាសនីមួយៗ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា អគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ អគ្គនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវផ្ញើមកអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និងអគ្គនាយកដ្ឋាន-រតនាគារជាតិ នូវរបាយការណ៍ប៉ាន់ស្មានអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាសកំពុងអនុវត្ត

ដោយឆ្លុះបញ្ចាំងពីការអនុវត្តជាក់ស្តែងប្រចាំខែទី១ និងខែទី២ និងការប៉ាន់ស្មានអនុវត្តខែទី៣ ជាមួយនឹងការស្នើឡើងនូវការកែសម្រួលគម្រោងកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាសបន្ទាប់ប្រសិនបើចាំបាច់។

- ដោយឡែកមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវផ្ញើរបាយការណ៍ប៉ាន់ស្មានអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាសកំពុងអនុវត្តដោយឆ្លុះបញ្ចាំងពីការអនុវត្តជាក់ស្តែងប្រចាំខែទី១ និងខែទី២ និងការប៉ាន់ស្មានអនុវត្តខែទី៣ ជាមួយនឹងការស្នើឡើងនូវការកែសម្រួលគម្រោងកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាសបន្ទាប់ប្រសិនបើចាំបាច់ ទៅមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុឱ្យបានមុនថ្ងៃទី១៥នៃខែនាចុងត្រីមាសនីមួយៗ ដើម្បីទុកពេលវេលាឱ្យមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បូកសរុបរួចផ្ញើមកអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និងអង្គភាពគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី២០នៃខែនាចុងត្រីមាសនីមួយៗ។

- នៅរៀងរាល់ថ្ងៃទី២៥នៃខែនាចុងត្រីមាសនីមួយៗ អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកានៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរៀបចំប្រជុំពិភាក្សាជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ និងអគ្គនាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីរៀបចំកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ត្រីមាសបន្ទាប់។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ(អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) ត្រូវរៀបចំប្រកាសកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយសម្រាប់ត្រីមាសបន្ទាប់ ទៅតាមមាតិកាថវិកា ក្នុងកម្រិតឥណទានអតិបរមាសម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តនីមួយៗ ដោយចម្លងជូនអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ និងគណៈអភិបាលរាជធានី-ខេត្ត។

<u>ការអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាស</u>

- អាណាប័កដើមខ្សែ ឬអាណាប័កតាមការប្រទានសិទ្ធិ ត្រូវចេញអាណត្តិបើកប្រាក់នៅក្នុងរង្វង់នៃកម្មវិធីចំណាយប្រចាំត្រីមាសរបស់ខ្លួន ហើយអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី-ខេត្ត អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ និង រតនាគាររាជធានី-ខេត្ត ត្រូវចុះទិដ្ឋាការលើអាណត្តិបើកប្រាក់ និងត្រូវបើកជាសាច់ប្រាក់តែនៅក្នុងកម្រិតនៃកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយ និងសាច់ប្រាក់ប្រចាំត្រីមាសនេះតែប៉ុណ្ណោះ។

<u>ការតាមដានការអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាស</u>

- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ អគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ អគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ អគ្គនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវផ្ញើរបាយការណ៍អនុវត្តចំណូល-ចំណាយប្រចាំខែ មកអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និងអគ្គនាយកដ្ឋាន-គោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុឱ្យបានមុនថ្ងៃទី១៥នៃខែបន្ទាប់។

- អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ត្រូវបញ្ជូនមកអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកានូវរបាយការណ៍ចំណូល-ចំណាយថវិកាប្រចាំខែ របាយការណ៍បុរេប្រទាន និងតារាងតុល្យភាពនៃគណនីប្រចាំខែ ដើម្បីឱ្យអគ្គ-នាយកដ្ឋានថវិកា តាមដានបូកសរុបចំណូល-ចំណាយថវិកាប្រចាំខែ ប្រចាំត្រីមាស ព្រមទាំងធ្វើការសន្និដ្ឋាន វាយតម្លៃនូវសភាពការណ៍អនុវត្តធៀបនឹងខែមុន ត្រីមាសមុននៃឆ្នាំនេះ និងប្រៀបធៀបទៅនឹងខែ ត្រីមាស ដូចគ្នានៃឆ្នាំមុន។

• ធនាគារនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ត្រូវបញ្ជូនមកមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនូវរបាយការណ៍ចំណូល-ចំណាយថវិកាប្រចាំខែ ដើម្បីឱ្យមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុតាមដានបូកសរុបចំណូល-ចំណាយថវិកាប្រចាំខែ ប្រចាំត្រីមាស និងធ្វើរបាយការណ៍ផ្ញើមកអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និងអគ្គនាយកដ្ឋានគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

១.២- ការផ្តល់ធានាចំណាយ

ការស្នើសុំ និងការផ្តល់ធានាចំណាយ ត្រូវអនុវត្តទៅតាមប្រភេទចំណាយធំៗបី ដូចខាងក្រោម៖

• **ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក(ជំពូក៦៤)** ចំពោះចំណាយដែលមានទិដ្ឋាការបញ្ជាក់ពីចំនួនក្របខណ្ឌ និងកាំប្រាក់ពីក្រសួងមុខងារសាធារណៈ ពុំតម្រូវឱ្យមានការសុំធានាចំណាយដាច់ដោយឡែកទេ គឺត្រូវបោះផ្សាយអាណត្តិបើកប្រាក់តែម្តង ដោយឈរលើមូលដ្ឋានឥណទានដែលមាន។ ក្នុងន័យនេះ ជាយថាហេតុ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុអាចនឹងចាត់វិធានការបង្កកឥណទានចំណាយជំពូកផ្សេងទៀត ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថាឥណទានថវិកាបន្ទុកបុគ្គលិករបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មានមិនគ្រប់ចំនួន ស្របតាមការគណនាដោយផ្អែកលើស្ថានភាពដែលមានទិដ្ឋាការបញ្ជាក់ពីចំនួនក្របខណ្ឌ និងកាំប្រាក់ពីក្រសួងមុខងារសាធារណៈ។ ដូចនេះ ក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្ត ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ក្នុងការគ្រប់គ្រងឥណទានបន្ទុកបុគ្គលិកនេះឱ្យគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីជៀសវាងការរាំងស្ទះដល់ការបើកផ្តល់ប្រាក់បៀវត្ស។ ក្នុងករណីក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ដឹងថា ឥណទានជំពូក៦៤មានការខ្វះខាត និងមានតម្រូវការបន្ថែម ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ពាក់ព័ន្ធត្រូវខិតខំសន្សំចំណាយមិនមែនបន្ទុកបុគ្គលិក ដើម្បីធ្វើនិយ័តកម្មបំពេញបន្ថែមចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក។ ឥណទានថវិកាជំពូក៦៤ នឹងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យមានការបន្ថែមឥណទានជូនទេ វៀរលែងតែក្នុងករណីមានតម្រូវការបន្ថែមដោយសាររាជរដ្ឋាភិបាលមានការកែប្រែគោលនយោបាយ ឬផ្តល់គោលការណ៍ថ្មីជាពិសេសក្នុងអំឡុងឆ្នាំអនុវត្ត ឬតែក្នុងករណីដែលតម្រូវការបន្ថែមនោះមានពាក់ព័ន្ធនឹងការកើនចំណូលថ្មីបន្ថែមពីលើផែនការប៉ុណ្ណោះ។

• **ចំណាយដែលមិនតម្រូវឱ្យអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្មសាធារណៈ** រួមមាន ចំណាយតាមរយៈរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន ចំណាយលើអគ្គិសនី ទឹក ទូរស័ព្ទ និងចំណាយឧបត្ថម្ភផ្សេងៗដែលមានគោលការណ៍កំណត់រួចហើយ ពុំតម្រូវឱ្យមានការសុំធានាចំណាយដោយឡែកទេ។ ចំពោះចំណាយប្រភេទនេះ អាណាប័កត្រូវធ្វើសាលាកប័ត្រ និងបោះផ្សាយអាណត្តិបើកប្រាក់សុំទូទាត់តែម្តង។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ប្រការនេះក៏មិនមានន័យថានឹងទទួលបានការទូទាត់ ឬការបើកផ្តល់តាមសំណើជាស្វ័យប្រវត្តិនោះទេ។ ក្នុងន័យនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវមានការយកចិត្តទុកដាក់ប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការរៀបចំសំណើដោយមានភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារ និងលិខិតយុត្តិការគ្រប់គ្រាន់ស្របទៅតាមនីតិវិធីទូទាត់ ឬបើកផ្តល់។

• **ចំណាយដែលតម្រូវឱ្យអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ** តម្រូវឱ្យមានការសុំធានាចំណាយ។ ក្នុងការធានាចំណាយក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវគោរពឱ្យបាននូវគោលការណ៍សំខាន់ជាសារវន្តដូចខាងក្រោម៖

- មុខចំណាយត្រូវស្របទៅតាមផែនការលទ្ធកម្ម។ ចំពោះចំណាយនេះ បើមិនមានកត់ត្រាក្នុងផែនការលទ្ធកម្មទេ មិនអនុញ្ញាតឱ្យស្នើសុំឬផ្តល់ការធានាចំណាយឡើយ។

- មុខចំណាយដែលស្នើសុំ ត្រូវមានឥណទានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អនុវត្ត។ មិនអនុញ្ញាតជាដាច់ខាតចំពោះការចេញធានាចំណាយដោយគ្មានឥណទាន។ លើសពីនេះ មិនអនុញ្ញាតឱ្យក្រសួង ស្ថាប័នអនុវត្តចំណាយមុនដោយគ្មានឥណទានជាដាច់ខាត ហើយការអនុវត្តចំណាយត្រូវធ្វើតែក្នុងកម្រិតអតិបរមានៃឥណទានដែលបានបែងចែកជូនក្រសួង ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៥។ ក្នុងន័យនេះ ការស្នើសុំធានាចំណាយត្រូវគិតដល់:

+ ការរក្សាឥណទានថវិកាទុកសម្រាប់ទូទាត់មុខចំណាយដែលបានធានារួច

+ ការរក្សាឥណទានថវិកាទុកសម្រាប់ទូទាត់មុខចំណាយ ដែលចាំបាច់ខានមិនបាន ដែលអាចកើតមាននាពេលខាងមុខ

+ ការរក្សាឥណទានថវិកាទុកសម្រាប់ទូទាត់ចំណាយរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន និងចំណាយថវិកាបុរេប្រទានដោយរាប់ទាំងចំណាយថវិកាបុរេប្រទានក្នុងឆ្នាំកន្លងទៅផងដែរប្រសិនបើមាន។

- គម្រោងចំណាយត្រូវមានភាពច្បាស់លាស់និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដោយត្រូវមានបទដ្ឋានបច្ចេកទេស ឬយថាប្រភេទច្បាស់លាស់ ដែលអាចជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការពិនិត្យអំពីភាពសមស្របខាងតម្លៃ, និងអំពីភាពចាំបាច់នៃគម្រោង ឬការងារ។ ក្នុងការលើកសំណើសុំធានាចំណាយ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ចាំបាច់ត្រូវគិតគូរឱ្យបានស្រេចបាច់អំពីតម្លៃទីផ្សារជាក់ស្តែង អំពីបរិមាណ និងគុណភាពនៃទំនិញនិងសំណង់ ដែលត្រូវធ្វើកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ មុននឹងសុំធានាចំណាយមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងផ្តល់ធានាចំណាយទៅតាមតម្លៃទីផ្សារជាក់ស្តែង។

- គម្រោងចំណាយមានភាពចាំបាច់ ដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ពិតប្រាកដ សម្រាប់ឱ្យក្រសួង-ស្ថាប័ន សម្រេចបេសកកម្មការងាររបស់ខ្លួន ដោយជៀសវាងឱ្យបាននូវការបង្កើតចំណាយមិនចាំបាច់ និងខ្ជះខ្ជាយ។

-ការផ្តល់ធានាចំណាយ និងការផ្តល់ទិដ្ឋាការពីមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវតែមានការស្នើសុំជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរពីអាណាប័កដើមខ្សែ ឬអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិជាដាច់ខាត ដោយរាប់ទាំងចំណាយទាំងឡាយ ដែលមានកត់ត្រាទុកនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុផងដែរ។

-ចំពោះចំណាយវិនិយោគ ការសុំនិងផ្តល់ធានាចំណាយត្រូវស្ថិតក្នុងរង្វង់ឥណទានថវិកាដែលបានអនុម័តមានលក្ខណៈកម្រិតកំណត់។

-ឥណទានដែលបានកាត់/សន្សំ ពីការបំប៉ោងតម្លៃនៃគម្រោងសុំធានាចំណាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត នឹងត្រូវបង្កកមិនអនុញ្ញាតឱ្យចំណាយបន្ថែម ឬធ្វើនិយ័តកម្មសម្រាប់បម្រើឱ្យចំណាយផ្សេងទៀតឡើយ វៀរលែងតែមានការពន្យល់ច្បាស់លាស់អំពីសេចក្តីត្រូវការចាំបាច់បំផុតប៉ុណ្ណោះ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ទំហំឥណទានដែលបានកាត់/សន្សំនេះ នឹងត្រូវកាត់បន្ថយជាស្វ័យប្រវត្តិពីកញ្ចប់ឥណទានថវិកាឆ្នាំបន្ទាប់របស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត។

-មិនត្រូវសុំ និងផ្តល់ធានាចំណាយទៅលើការអនុវត្តនូវសកម្មភាពដែលនាំឱ្យមានការជ្រើសរើសមន្ត្រីថ្មី ឬមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យានៅក្នុងឆ្នាំដែលកំពុងអនុវត្ត ដោយគ្មានការគ្រោងទុកក្នុងថវិកា ឬគ្មានសេចក្តីសម្រេចពីរាជរដ្ឋាភិបាល។

ខ.៣- ការធ្វើលទ្ធកម្មសាធារណៈ

កិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ ត្រូវអនុលោមតាមសារាចរណែនាំលេខ ០០២ សហវ អលសា ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៤ ស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ។

ខ.៤ -ការប្រគល់ទទួល (ទំនិញ សំណង់ សេវាកម្ម ឬសេវាកម្មទីប្រឹក្សា)

ការប្រគល់ទទួលទំនិញ សំណង់ សេវាកម្ម ឬសេវាកម្មទីប្រឹក្សា គឺជាដំណាក់កាលបន្ទាប់ពីក្រសួង-ស្ថាប័ន បានអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈ និងឯកសារគតិយុត្តិ និងលិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ។ ការប្រគល់ទទួល គឺពិនិត្យមើលពីភាពត្រឹមត្រូវ ទាំងមុខទំនិញ ឯកតា បរិមាណ តម្លៃ ប្រភព និងគុណភាព ព្រមទាំងផ្ទៀងផ្ទាត់មិនឱ្យលើសពីទឹកប្រាក់នៃការជានាចំណាយ និងមិនឱ្យខុសពីបទដ្ឋានបច្ចេកទេស និងយថាប្រភេទដែលបានជានាចំណាយ និងចុះកិច្ចសន្យាឡើយ។ ដូចនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធរបស់រដ្ឋមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យទទួលយកទំនិញ សំណង់ សេវាកម្ម ឬសេវាទីប្រឹក្សាជាដាច់ខាត ប្រសិនបើមិនមានកិច្ចសន្យា ឬប្រសិនបើទំនិញ សំណង់ សេវាកម្ម ឬសេវាកម្មទីប្រឹក្សា មិនត្រូវបានអនុវត្តបានគ្រប់ចំនួន និងត្រឹមត្រូវតាមលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យាទេ។

ខ.៥ - ការទូទាត់ និងការបើកផ្តល់

ការទូទាត់គឺជាដំណាក់កាលចុងក្រោយនៃបរិបថចំណាយ។ ក្រោយពេលទំនិញត្រូវបានប្រគល់ទទួល ឬការងារត្រូវបានបំពេញរួចរាល់ហើយ អាណាប័កត្រូវចាត់ចែងទូទាត់តាមគោលការណ៍និងនីតិវិធីដូចខាងក្រោមៈ

-ចំណាយថវិការបស់រដ្ឋត្រូវជម្រះបញ្ជីដោយអាណាប័ក ដែលជាអ្នកបោះផ្សាយអាណត្តិបើកប្រាក់។

-អាណត្តិបើកប្រាក់ត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវលិខិតយុត្តិការសម្រាប់គាំទ្រដល់ការទូទាត់ រួមមាន កិច្ចសន្យា វិក្កយបត្រ កំណត់ហេតុនៃការងារបច្ចេកទេស កំណត់ហេតុប្រគល់ទទួល ប័ណ្ណបញ្ចេញបញ្ចូលឃ្លាំង (ក្នុងករណីជាទំនិញ) កំណត់ហេតុត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលការងារ និងតារាងសម្រង់ចំណាយថវិកា ជាដើម ។ អាណត្តិបើកប្រាក់មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបោះផ្សាយនោះទេ ប្រសិនបើលិខិតយុត្តិការផ្លូវការមិនមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់និងត្រឹមត្រូវតាមនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុ។

- អាណត្តិបើកប្រាក់ត្រូវធ្វើការទូទាត់និងបោះផ្សាយទៅតាមចំនួនទឹកប្រាក់ពិតប្រាកដ។

- អាណត្តិបើកប្រាក់ត្រូវធ្វើការទូទាត់និងបោះផ្សាយទៅតាមកម្មវិធីចំណាយដែលបានកំណត់។

- អាណត្តិបើកប្រាក់ត្រូវឆ្លងទិដ្ឋាការពីមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុជាមុន។

- អាណាប័ក ឬអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិ ត្រូវណែនាំដល់អត្ថគាហកឱ្យបើកគណនីនៅធនាគារ ដើម្បីអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ និងរតនាគាររាជធានី-ខេត្ត អាចធ្វើការទូទាត់អាណត្តិបើកប្រាក់ដោយផ្ទាល់ទៅគណនីរបស់អត្ថគាហកតាមរយៈប្រព័ន្ធធនាគារ។

-មុខចំណាយដែលអនុវត្តដោយគ្មានឥណទាន និងមុខចំណាយទាំងឡាយណាដែលមិនអនុវត្តនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុ មិនត្រូវបានទូទាត់ជូនជាដាច់ខាត។

- អាណត្តិត្រូវបញ្ជូនមកដល់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុមិនឱ្យហួសថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥។

- អាណត្តិបើកប្រាក់ត្រូវបញ្ជូនមកអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ និង រតនាគាររាជធានី-ខេត្ត យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥។ ដោយឡែក អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិនឹងផ្តល់រយៈពេលអនុគ្រោះទូទាត់ប្រាក់សម្រាប់ថ្នាក់កណ្តាលរហូតដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦។ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទ

នេះ អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ មិនទទួលអាណត្តិបើកប្រាក់ទេ ហើយអាណាប័កត្រូវបោះផ្សាយអាណត្តិបើកប្រាក់ថ្មីដោយប្រើប្រាស់ឥណទានថវិកាឆ្នាំបន្ទាប់។

-ក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពចំណាយ និងការទទួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់ ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវខិតខំកាត់បន្ថយឱ្យបានជាអតិបរមា តាមដែលអាចធ្វើទៅបាននូវបរិបថផ្ទៃក្នុងក្នុងការត្រួតពិនិត្យឯកសារនៅក្នុងដំណាក់កាលទូទាត់នេះ។

២.៥.១ រជ្ជទេយ្យបុរេប្រទានមានទឹកប្រាក់នៃជុំបង្វិល១ភាគ៨ លើ៣០%នៃឥណទានសរុបដែលជ្រើសរើសយកមកបង្កើតរជ្ជទេយ្យបុរេប្រទាន។ ចំនួនលើកនៃការទូទាត់អាចអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើបានលើសពីចំនួនជុំបង្វិល អាស្រ័យទៅតាមចំណាយជាក់ស្តែងដែលបានអនុវត្ត ប៉ុន្តែមិនត្រូវមានចំនួនទឹកប្រាក់លើសចំនួនទឹកប្រាក់នៃជុំបង្វិល ជាពិសេសគឺត្រូវសុំបំពេញបេឡារជ្ជទេយ្យបុរេប្រទានឡើងវិញដើម្បីជៀសវាងការយឺតយ៉ាវក្នុងការទូទាត់ផង និងដើម្បីកុំឱ្យស្ទះការងារផង។ រាល់ការសុំទូទាត់ និងការសុំបំពេញបេឡារជ្ជទេយ្យបុរេប្រទានត្រូវមានលិខិតយុត្តិការគ្រប់គ្រាន់ និងត្រឹមត្រូវអនុវត្តទៅតាមតារាងឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការបង្កើតរជ្ជទេយ្យបុរេប្រទាន។ ជាមួយគ្នានេះដែរ គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវពង្រឹងការអនុវត្តឱ្យបានម៉ឹងម៉ាត់នូវសារាចរណែនាំលេខ ០១៤សហវ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពីការចំណាយតាមនីតិវិធីរជ្ជទេយ្យបុរេប្រទាន ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងមុខសញ្ញាចំណាយតាមរយៈរជ្ជទេយ្យបុរេប្រទាន និងហាមដាច់ខាតការបំបែកប័ណ្ណចំណាយទៅតាមទីកន្លែង(គោលដៅចំណាយ) ពេល-វេលា ទឹកប្រាក់ចំណាយ និងសមាសធាតុនៃមុខសញ្ញាចំណាយក្នុងគោលបំណងគេចវេះការអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្ម ឬការប្រើប្រាស់រជ្ជទេយ្យបុរេប្រទានជំនួសការអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្ម។

២.៥.២ ការផ្តល់ថវិកាបុរេប្រទានត្រូវអនុវត្តទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិ គោលការណ៍ និងនីតិវិធីដែលមានចែងនៅក្នុងអនុក្រឹត្យលេខ១៥៥ អនក្រ បក ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការផ្តល់ប្រាក់បុរេប្រទានសម្រាប់ចំណាយថវិកាចរន្តនិងចំណាយថវិកាវិនិយោគសាធារណៈ។ វៀរលែងតែមានបទបញ្ជាពីនាយករដ្ឋមន្ត្រី ឱ្យអនុវត្តការងារបន្ទាន់ដោយគ្មានការព្រាងទុក ការផ្តល់ថវិកាបុរេ-ប្រទានមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតជាដាច់ខាត ប្រសិនបើសំណើសុំថវិកាបុរេប្រទានពុំមានភ្ជាប់មកជាមួយនូវលិខិតយុត្តិការផ្លូវការត្រឹមត្រូវ គ្រប់គ្រាន់ និងច្បាស់លាស់ទេ។ ការស្នើសុំនិងផ្តល់ថវិកាបុរេប្រទាន មិនអាចអនុវត្តបានដោយគ្មានឥណទានឡើយ។ បន្ទាប់ពីទទួលបានថវិកាបុរេប្រទានឥណទានថវិកាសម្រាប់មុខចំណាយពាក់ព័ន្ធនឹងត្រូវកាត់ទុកជាស្វ័យប្រវត្តិដើម្បីទូទាត់។

២.៥.៣ ទន្ទឹមនឹងនេះ ចំពោះការអនុវត្តការកាត់ទុកជាមុន លើប្រាក់ចំណូលដែលប្រមូលបានពីការផ្តល់សេវាសាធារណៈដែលអនុវត្តដោយក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត សម្រាប់ចំណាយលើប្រាក់រង្វាន់លើកទឹកចិត្តជូនមន្ត្រី និងដើម្បីពង្រឹងយន្តការប្រមូលចំណូល ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាថវិកាបុរេប្រទានដែលបានផ្តល់ដោយថវិកាជាតិ។ ថវិកាកាត់ទុកនេះ ត្រូវធ្វើការទូទាត់ និងកត់ត្រាឆ្លុះបញ្ចាំងទាំងចំណូល និងចំណាយនៅក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការថវិកាថ្នាក់ជាតិរបស់សាមីក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ដោយត្រូវអនុវត្តតាមនីតិវិធីទូទាត់ថវិកាបុរេប្រទានដូចខាងក្រោម៖

១. *ផ្នែកចំណូល:* ត្រូវធ្វើសលាកប័ត្រចំណូលថវិកាជាតិ ទៅតាមចំនួនទឹកប្រាក់ជាក់ស្តែងដែលត្រូវបានកាត់ទុក ហើយត្រូវអនុវត្តតាមគោលការណ៍ និងនីតិវិធីដូចខាងក្រោម៖

- ចំពោះរដ្ឋបាលកណ្តាល ត្រូវរៀបចំនិងបញ្ជូនសលាកប័ត្រចំណូលថវិកាជាតិមកអគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋនិងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ និងអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង

ហិរញ្ញវត្ថុ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវរបាយការណ៍ស្ថានភាពស្តីពីការអនុវត្តចំណូល និងតារាងស្តីពីការគណនាប្រាក់រង្វាន់ ព្រមទាំងរបាយការណ៍ស្តីពីការបែងចែកប្រាក់រង្វាន់ដែលបានបើកផ្តល់កន្លងមក។ អគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋនិងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ត្រូវចេញលិខិតពិនិត្យបញ្ជាក់លើចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានចុះក្នុងសលាកប័ត្រ។

- ចំពោះមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវរៀបចំនិងបញ្ជូនសលាកប័ត្រចំណូលថវិកាជាតិ មកមន្ទីរ-សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី-ខេត្ត ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវរបាយការណ៍ស្ថានភាពស្តីពីការអនុវត្តចំណូល និងតារាងស្តីពីការគណនាប្រាក់រង្វាន់ ព្រមទាំងរបាយការណ៍ស្តីពីការបែងចែកប្រាក់រង្វាន់ដែលបានបើកផ្តល់កន្លងមក។ មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវចេញលិខិតពិនិត្យបញ្ជាក់លើចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានចុះក្នុងសលាកប័ត្រ។

២. ***ផ្នែកចំណាយៈ*** ត្រូវបោះផ្សាយអាណត្តិបើកប្រាក់(អាណត្តិនិយ័តកម្ម)ទៅតាមចំនួនទឹកប្រាក់ជាក់ស្តែងដែលបានកាត់ទុក និងដូចដែលបានចុះនៅក្នុងសលាកប័ត្រចំណូលថវិកាជាតិ។

ខ.៥.៤ ទន្ទឹមនឹងការអនុវត្តចំណាយទៅតាមកម្មវិធីចំណាយ ដំណើរការទូទាត់អាណត្តិបើកប្រាក់ត្រូវផ្តល់អាទិភាពទៅលើចំណាយចាំបាច់ជាប្រចាំមានដូចជាប្រាក់បៀវត្ស ប្រាក់អាហារូបករណ៍ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភតាមគោលនយោបាយសង្គមកិច្ច ប្រាក់របបអ្នកជម្ងឺ ការប្រាក់សងបំណុល ទឹក ភ្លើង ទូរស័ព្ទ វិភាគទានឱ្យអង្គការអន្តរជាតិនានា និងចំណាយថវិកាបដិភាគរួមចំណែកជាមួយការវិនិយោគដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស និងបន្ទាប់មកត្រូវផ្អែកលើការទូទាត់ដែលមានចែងក្នុងកិច្ចសន្យាលទ្ធកម្មសាធារណៈ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវបង្កើនការសន្សំសំចៃកម្រិតខ្ពស់ពិសេសលើចំណាយរដ្ឋបាល ដូចជា ប្រេងឥន្ធនៈ សម្ភារៈការិយាល័យ អគ្គិសនី ទឹក ទូរស័ព្ទ ព្រមទាំងចំណាយរដ្ឋបាលផ្សេងៗ ដោយបង្កើនការគ្រប់គ្រងចំណាយឱ្យកាន់តែមានភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ព្រមទាំងត្រូវត្រៀមគ្រប់ពេលចំពោះការធ្វើអាទិភាពកម្មឡើងវិញក្នុងករណីចាំបាច់ដាយថាហេតុសំដៅកាត់បន្ថយចំណាយ ដើម្បីរួមចំណែករក្សាតុល្យភាពថវិកា ស្ថិរភាពថ្លៃ ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច។

ខ.៥.៥ ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិប្រព្រឹត្តទៅបានទាន់ពេលវេលា និងជៀសវាងការចំណាយតិចនៅដើមឆ្នាំ ហើយទៅប្រមូលផ្តុំចំណាយច្រើននៅចុងឆ្នាំ និងម្យ៉ាងវិញទៀតដើម្បីរក្សាតុល្យភាពថវិកាឱ្យបានរឹងមាំផងនោះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សូមធ្វើការណែនាំដល់ក្រសួង-ស្ថាប័ន រាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលឱ្យដំណើរការអនុវត្តនីតិវិធីចំណាយ ដូចជា ការស្នើសុំធានាចំណាយ និងអនុវត្តវិធីសាស្ត្រលទ្ធកម្មសាធារណៈដូចតទៅៈ

- រដ្ឋមន្ត្រីដែលជាអាណាប័កដើមខ្សែ ត្រូវប្រញាប់ប្រញាល់ធ្វើប្រកាសស្តីពីការតែងតាំងអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិ និងការផ្ទេរឥណទានថវិកាជូនគណៈអភិបាលរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលដើម្បីឱ្យមន្ទីរជំនាញតាមរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលអាចអនុវត្តនីតិវិធីចំណាយបានទាន់ពេលវេលា។

- ចំពោះចំណាយដែលត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្មសាធារណៈ ត្រូវប្រញាប់ប្រញាល់លើកសំណើសុំគោលការណ៍ធានាចំណាយឱ្យបានទាន់ពេលវេលាមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឬមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិង

ហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី-ខេត្ត ឱ្យបាននៅដើមឆ្នាំ និងដើមឆមាស ដើម្បីមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្មសាធារណៈ និងជៀសវាងបាននូវការអូសបន្លាយការងារលទ្ធកម្ម ដែលធ្វើឱ្យការងារទូទាត់ត្រូវពន្យារដល់ចុងឆ្នាំ នាំឱ្យចំណាយកើនឡើងគំហុកនៅចុងឆ្នាំ។

ខ.៦ - ការបើកប្រាក់បៀវត្ស ប្រាក់បំណាច់ និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗ

បន្ត និងពង្រីកការបើកផ្តល់ប្រាក់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការ និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទតាមប្រព័ន្ធធនាគារតាមការសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ហេតុនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវរៀបចំឯកសារសម្រាប់ការអនុវត្តការបើកផ្តល់ប្រាក់បៀវត្សតាមប្រព័ន្ធធនាគារឱ្យបានទាន់ពេលវេលា ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការបើកផ្តល់បៀវត្សទៀងទាត់រៀងរាល់សប្តាហ៍ទី៤នៃខែនីមួយៗ។ ចំពោះ ក្រសួង-ស្ថាប័នមួយចំនួនដែលមិនទាន់អនុវត្តការបើកផ្តល់ប្រាក់បៀវត្សតាមប្រព័ន្ធធនាគារបានពេញលេញ ត្រូវពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការពង្រីកការអនុវត្តការបើកផ្តល់បៀវត្សតាមប្រព័ន្ធធនាគារនេះនៅឆ្នាំ២០១៥នេះ ដោយសហការជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឬទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ជាមួយគណៈកម្មការចម្រុះទទួលបន្ទុកគម្រោងការបើកផ្តល់បៀវត្សតាមប្រព័ន្ធធនាគារ។

ក្រសួងមុខងារសាធារណៈ នឹងបោះពុម្ពឯកសារតារាងបៀវត្សប្រចាំខែនីមួយៗ របស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ព្រមជាមួយការផ្តល់ទិដ្ឋាការ ហើយផ្ញើឱ្យក្រសួង-ស្ថាប័នសាមី យ៉ាងយូរត្រឹមថ្ងៃទី១០ នៃខែនីមួយៗ។ បន្ទាប់ពីទទួលបានឯកសារតារាងបៀវត្សប្រចាំខែ និងទិដ្ឋាការពីក្រសួងមុខងារសាធារណៈ ហើយក្រសួង-ស្ថាប័នសាមី ត្រូវបោះផ្សាយអាណត្តិបើកប្រាក់បៀវត្ស និងចុះហត្ថលេខាក្នុងនាមអាណាប័កដើមខ្សែ ឬ អាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិ តាមរយៈការធ្វើប្រតិភូកម្មសិទ្ធិតាមខ្សែបណ្តោយ ហើយដាក់ឆ្លងមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុនៅអមក្រសួង-ស្ថាប័នស្រាប់ ចុះហត្ថលេខាក្នុងនាមអភិបាលហិរញ្ញវត្ថុ រួចផ្ញើមកអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ យ៉ាងយូរត្រឹមថ្ងៃទី ១៨ នៃខែនីមួយៗ ដើម្បីអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ អាចរៀបចំការបើកផ្តល់ជូនក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗជាបន្តបន្ទាប់ ក្នុងរយៈពេល៥ថ្ងៃ នៃសប្តាហ៍ទី៤ ទៅតាមលំដាប់អាទិភាពនិងទំហំទឹកប្រាក់ ដែលអាចបើកផ្តល់បានក្នុងមួយថ្ងៃៗ។

ចំពោះចំនួនក្របខណ្ឌ និងប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីរាជការ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុ និង មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវតែពិនិត្យអនុវត្តទៅតាមតារាងបៀវត្សដោយប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាដែលចេញដោយក្រសួងមុខងារសាធារណៈ និងរាល់ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិដែលនៅមានជាធរមាន ពិសេសអនុក្រឹត្យ សារាចរណែនាំ និងសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធនឹងការជ្រើសរើសមន្ត្រីរាជការ មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា និងបុគ្គលិកអណ្តែត ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនូវចំនួន និងការគ្រប់គ្រងមន្ត្រីរាជការ និងការកែសម្រួលប្រាក់បៀវត្ស ប្រាក់បំណាច់ និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗជាដើម។ ក្នុងករណីមានការផ្ទេរមន្ត្រីរាជការពីក្រសួង-ស្ថាប័នមួយ ទៅក្រសួង-ស្ថាប័នមួយទៀតនៅក្នុងឆ្នាំ សាមីខ្លួនត្រូវបន្តទទួលបៀវត្សនៅក្រសួង-ស្ថាប័នដើមរហូតដល់ដំណាច់ឆ្នាំ ហើយត្រូវធ្វើការផ្ទេរ និងគ្រោងបៀវត្សនៅក្រសួង-ស្ថាប័នដែលបានផ្ទេរចូលឱ្យទាន់ពេលនៅឆ្នាំបន្ទាប់។ ដើម្បីឱ្យការប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្រៃសម្រាប់មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា និងបុគ្គលិកអណ្តែតមានសង្គតិភាព និងឯកភាពគ្នានៅគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់តាមសារាចរលេខ ០០១ សហវ, ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីការប្រើប្រាស់ និងការផ្តល់ប្រាក់កម្រៃសម្រាប់មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា និងបុគ្គលិកអណ្តែត។ ក្រសួង-ស្ថាប័នសាមីត្រូវសុំការយល់ព្រមពី

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុជាមុន លើការជ្រើសរើសមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា និងបុគ្គលិកអណ្តែត មុននឹងស្នើសុំទិដ្ឋាការពីក្រសួងមុខងារសាធារណៈ។

២.៧ - ការធ្វើចលនាឥណទានថវិកា

ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវប្រើប្រាស់ឥណទានថវិការបស់ខ្លួនទៅតាមប្រកាសស្តីពីការបែងចែកចំណាយរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដូចមានលម្អិតនៅក្នុងសៀវភៅថវិកា។ នៅដើមត្រីមាសទី៣ ក្រោយពីការអនុវត្តត្រីមាសទី២ចប់សព្វគ្រប់មក ក្នុងករណីដែលមានខ្ទង់ចំណាយថវិកាណាមួយមានឥណទានមិនគ្រប់គ្រាន់តែចាំបាច់ត្រូវចំណាយ ត្រូវធ្វើសំណើសុំនិយ័តភាពមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុពិនិត្យ និងសម្រេចជាមុនសិនទើបអាចលើកសំណើសុំខ្ទង់ចំណាយនោះបាន។

III. ការត្រួតពិនិត្យ តាមដានការអនុវត្តថវិកា និងការធ្វើរបាយការណ៍

បណ្តាក្រសួង-ស្ថាប័ននានា សហគ្រាសសាធារណៈ និងអង្គភាពប្រហាក់ប្រហែលត្រូវពង្រឹងតួនាទីរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង/នាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន ជាមួយគ្នានឹងការពង្រឹងតួនាទីរបស់អគ្គាធិការដ្ឋានរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងអគ្គាធិការដ្ឋានក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនឹងការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តថវិកាជាតិ ជាពិសេសការត្រួតពិនិត្យជាក់ស្តែងរាល់ការប្រមូលចំណូល និងការអនុវត្តចំណាយថវិកាជាតិ ដោយវាយតម្លៃការទទួលខុសត្រូវលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំតាមបណ្តាក្រសួង-ស្ថាប័ន នានា សហគ្រាសសាធារណៈ និងអង្គភាពប្រហាក់ប្រហែល។

ដើម្បីបង្កើនគណនេយ្យភាព និងការទទួលខុសត្រូវចំពោះលទ្ធផលនៃចំណាយសាធារណៈ ជាពិសេស ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តថវិកា គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តទាំងអស់ត្រូវធ្វើការតាមដានការអនុវត្តថវិការបស់ខ្លួនជាប្រចាំ និងធ្វើរបាយការណ៍ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងប្រចាំឆ្នាំ ហើយផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ(អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) ឱ្យបានទៀងទាត់ទៅតាមគំរូដែលបានផ្ញើជូន និងទៅតាមកាលបរិច្ឆេទដូចខាងក្រោម៖

- របាយការណ៍ប្រចាំខែ ត្រូវផ្ញើមកយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី១០នៃខែបន្ទាប់។
- របាយការណ៍ប្រចាំត្រីមាសត្រូវផ្ញើមកយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី១៥នៃខែនៅដើមត្រីមាសបន្ទាប់។
- របាយការណ៍ឆមាសទី១ ត្រូវផ្ញើមកយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី១៥ ខែមិថុនា។
- របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវផ្ញើមកយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី១៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦។

ចំពោះ ក្រសួងថវិកាកម្មវិធីត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍ទៅតាមគំរូ និងកាលបរិច្ឆេទក្នុង **គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីនីតិវិធីអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី**។

IV. វិធានការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ

ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ត្រូវពង្រឹងតាមវិធានការដូចខាងក្រោម៖

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរៀបចំសៀវភៅណែនាំស្តីពីការរៀបចំបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ ដើម្បីសម្រួលក្នុងការរៀបចំបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ។

- ក្រសួង ស្ថាប័ន រាជធានី ខេត្ត ត្រូវជំរុញអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព នូវច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ។

- ក្រសួង ស្ថាប័ន រាជធានី ខេត្ត និងនីតិបុគ្គលសាធារណៈ ត្រូវទទួលខុសត្រូវរៀបចំបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋឆ្នាំគោល ឆ្នាំ២០១៤ ឱ្យបានតាមពេលកំណត់របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។ មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបំពេញនាទីជាសេនាធិការឱ្យក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការសម្រេចឱ្យបានតាមការកំណត់ ក្នុងការរៀបចំបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋឆ្នាំ ២០១៥ នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ អាជ្ញាធរកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះមុខរាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងករណីមិនអាចសម្រេចបាននូវការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋតាមពេលវេលាកំណត់ និងពុំបានចុះបញ្ជីអស់គ្រប់ចំនួននូវទ្រព្យសម្បត្តិចូលក្នុងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ។

V. វិធានការរក្សាតុល្យភាព និងប្រសិទ្ធភាពថវិកា

នៅពេលដែលពិនិត្យឃើញថា ស្ថានភាពនៃការអនុវត្តថវិកានឹងមិនអាចសម្រេចបានទៅតាមការគ្រោងទុក ដើម្បីរក្សាតុល្យភាព និងប្រសិទ្ធភាពថវិកា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួង ស្ថាប័នត្រូវមានវិធានការដូចខាងក្រោម៖

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងសហការជាមួយក្រសួងផែនការ និងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដើម្បីបន្តបង្កើនការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃជាប្រចាំនូវស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងសេដ្ឋកិច្ច ក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយជាអតិបរមានូវផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានពីខាងក្រៅ និងរក្សាឱ្យបាននូវស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា។

- ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ត្រូវបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការតាមដានការអនុវត្តថវិកា និងសកម្មភាពការងាររបស់ខ្លួនជាប្រចាំ និងអនុវត្តប្រកបដោយភាពទន់ភ្លន់ទៅតាមសភាពការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិងសេដ្ឋកិច្ច និងត្រៀមវិធានការដោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយជៀសវាងប៉ះពាល់ដល់សកម្មភាពអាទិភាពខ្ពស់ ក្នុងករណីមានការតម្រឹមចំណាយជាយថាហេតុ។

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងធ្វើការត្រួតពិនិត្យ លើការអនុវត្តថវិកាពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការធ្វើថវិកាកែតម្រូវក្នុងករណីចាំបាច់។

VI. ទណ្ឌកម្មនិងការទទួលខុសត្រូវចំពោះមន្ត្រីសាធារណៈ

មន្ត្រីសាធារណៈគ្រប់ប្រភេទ និងគ្រប់ឋានៈកំពុងប្រតិបត្តិការរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិត្រូវប្រកាន់ឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួននូវការអនុវត្តអភិបាលកិច្ចល្អឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់តាមវិធានការច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានជាធរមានដូចខាងក្រោម៖

-ចាត់វិធានការរដ្ឋបាល និងតុលាការចំពោះមន្ត្រីសាធារណៈណាដែលបានប្រព្រឹត្តនូវកំហុសធ្ងន់ក្នុងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ឱ្យទទួលទោសតាមច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងទទួលតាមកម្រិតទោសទណ្ឌនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងក្រមនីតិ-ព្រហ្មទណ្ឌ,

-គ្រប់មន្ត្រីសាធារណៈ ត្រូវហ៊ានទទួលខុសត្រូវនូវកំហុសឆ្គងដែលបានប្រព្រឹត្ត និងកំពុងអនុ-វត្ត ប្រតិបត្តិការលើការគ្រប់គ្រងចំណូល ចំណាយថវិការដ្ឋទៅតាមបទដ្ឋានគតិយុត្តិនៃវិន័យហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ សារាចរ ប្រកាស អនុក្រឹត្យ ដែលបានណែនាំដោយរាជរដ្ឋាភិបាល,

-ចាត់វិធានការតាមវិន័យរដ្ឋបាល និងតុលាការចំពោះមន្ត្រីសាធារណៈដែលបានធ្វើឱ្យបាត់បង់ប្រាក់កាស ឬខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ ទោះតម្លៃនៃការបាត់បង់ ឬខូចខាតរួមទាំងការប្រាក់លើតម្លៃបាត់បង់ ឬខូចខាតបានក្លាយជាបំណុលសាធារណៈក្តី មន្ត្រីសាធារណៈនោះត្រូវសង និងត្រូវបង់ជាប្រាក់កាសសាធារណៈចូលថវិការដ្ឋវិញ។

VII. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ក្របខណ្ឌថវិកាឆ្នាំ២០១៥ ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងគោលដៅបន្តចលនការកែទម្រង់ស៊ីជម្រៅ និងមុតស្រួចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងសម្រេចបានជាបណ្តើរៗ នូវបំណងប្រាថ្នា និង ការរំពឹងទុករបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្របខណ្ឌថវិកានេះ ក៏បានឆ្លុះបញ្ចាំងនូវការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និងឥតងាករេ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការបន្តរក្សាស្ថិរភាពនយោបាយ សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ការបន្តពង្រឹង និងពង្រីកការអនុវត្តលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ការបន្តរក្សាឱ្យបាននូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងធានាបាននូវភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ក្នុងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសា-ធារណៈ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅជាសារវន្តនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម ព្រមទាំងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។

អាទិភាពចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០១៥ គឺជាការឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់ក្រសួងស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីសម្រេចគោលដៅអាទិភាពតាមវិស័យរៀងៗខ្លួន ដោយឈរលើគោលការណ៍ប្រសិទ្ធភាពទាំងក្នុងកម្រិតវិភាជន៍ និងកម្រិតប្រតិបត្តិការ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ថវិកាឆ្នាំ២០១៥ ក៏បានបញ្ជាក់នូវការប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការខិតខំបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងកម្រិតនៃការកៀរគរចំណូល តាមរយៈការអនុវត្តវិធានការយ៉ាងម៉ឺង-ម៉ាត់ និងមុតស្រួច ទាំងវិធានការរដ្ឋបាល និងវិធានការគោលនយោបាយ ដែលមានចែងនៅក្នុង**យុទ្ធសា-ស្ត្រកៀរគរចំណូលរយៈពេលមធ្យម២០១៤-២០១៨**។

សរុបមក ថវិកាឆ្នាំ២០១៥ អាចប្រសិទ្ធនាមបានថា "**ជាថវិកានៃការបោះជំហានទៅមុខយ៉ាងស្វាហាប់ ក្នុងដំណើរផ្លាស់ប្តូររបស់កម្ពុជា ឆ្ពោះទៅរកការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយគុណភាព និងចីរភាព ការគិតគូរអំពីតុល្យភាពនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការបែងចែកផលនៃកំណើននេះ ដោយផ្សាភ្ជាប់ទៅនឹងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ និងបំណងប្រាថ្នារបស់ប្រជាជន ព្រមទាំងការគិតគូរដល់ការអភិវឌ្ឍរយៈពេលវែង ក្នុងបរិការណ៍សមាហរណកម្មស៊ីជម្រៅក្នុងតំបន់ ការវិវឌ្ឍនៃសកលភាវូបនីយកម្ម ក៏ដូចជាការពង្រឹងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម ឱ្យស្របទៅនឹងដំណាក់កាលថ្មីរបស់កម្ពុជា**"។

ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលប្តេជ្ញាចិត្តសម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅ និងវិធានការទាំងឡាយដែលបានលើកឡើងខាងលើ ជាពិសេសការបន្តការអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវការកែទម្រង់ស៊ីជម្រៅលើគ្រប់វិស័យឱ្យកាន់តែមុតស្រួចជាងមុន និងផ្តល់លទ្ធផលជាក់ស្តែង ដោយប្រកាន់ខ្ជាប់នូវអភិក្រមការងារបួនយ៉ាង គឺ "*ឆ្លុះកញ្ចក់ ងូតទឹក ដុសក្អែល និងព្យាបាល*"។ ជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាល

អំពាវនាវដល់តួអង្គពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ សូមផ្តល់ការគាំទ្រ និងចូលរួមអនុវត្តដោយសកម្ម ក្នុងស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ចំពោះជោគវាសនារបស់ប្រទេសជាតិ និងឈរលើគោលការណ៍តម្កល់ផលប្រយោជន៍-ជាតិ និងប្រជាជនជាធំ ដើម្បីជំនះបាននូវបញ្ហាប្រឈម និងឧបសគ្គទាំងឡាយ នៅលើមាគ៌ាឆ្ពោះទៅកាន់វឌ្ឍនភាព វិបុលភាព និងភាពថ្កុំថ្កើង រុងរឿងរបស់កម្ពុជា។

រដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

បណ្ឌិត អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន

កន្លែងទទួល
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

"ដើម្បីជូនជ្រាបជាព័ត៌មាន"
- គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន
- គ្រប់រាជធានី ខេត្ត

"ដើម្បីអនុវត្ត"
-រាជកិច្ច

"ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ"
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ